

Gerechtsdeurwaarderswet

Nieuwe wet zorgt voor meer marktwerking en rechtszekerheid

De Gerechtsdeurwaarderswet van 15 juli jl. verrast ook na de lange voorbereidingstijd niet alleen veel gerechtsdeurwaarderskantoren maar ook opdrachtgevers, waaronder de advocatuur. Dit overzicht schetst de belangrijkste veranderingen, vooral de nieuwe vestigingseisen en de tariefstructuur.

Paul Otter en Jaap Bottenberg
Gerechtsdeurwaarderskantoor
Oordijk & Partners, Leeuwarden

De belangrijkste doelstellingen van de Gerechtsdeurwaarderswet zijn het regelen van het ambt en de zorg voor meer marktwerking en deregulering binnen de beroepsgroep. Daartoe worden in de nieuwe wet de vestigingseisen versoepeld en wordt een vrijere prijsvorming toegestaan. Aan de andere kant wordt het toezicht op de beroepsgroep versterkt. Tevens voorziet de wet in een regeling van het ambt en de rechtspositie van de deurwaarder, iets wat niet eerder bij wet was geregeld. De afgelopen jaren is hard aangedrongen op een dergelijke regeling, door gerechtsdeurwaarders en de Kamer.

Vrijere vestiging

Het realiseren van meer marktwerking en een vrijere prijsvorming is de belangrijkste doelstelling van de nieuwe wet. Hiermee neemt Nederland binnen de Europese Unie het voortouw. In de praktijk betekent dit in de eerste plaats dat de stringente vestigingseisen grotendeels worden losgelaten. Zo besluit niet langer de Minister van Justitie tot de openstelling van standplaatsen, waarna – na een open sollicitatie – een benoeming kan volgen. Kandidaat-gerechtsdeurwaarders kunnen voortaan op de door henzelf gekozen standplaats worden benoemd. Daarbij zal het vereiste ondernemingsplan worden getoetst door een commissie van deskundigen. Wel blijft de overheid – in casu de Minister van Justitie – verantwoordelijk voor een goede en landelijk dekkende ambtsbediening.

Bovendien zijn gerechtsdeurwaarders voor hun werkgebied niet langer gebonden aan de arrondissementsgrenzen. Dat wil

zeggen dat zij een landelijke bevoegdheid krijgen om de (ambtelijke) taken uit te voeren. Hierdoor wordt het mogelijk het hele traject van informatiewinning (Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens [GBA], KvK), het uitbrengen van exploitatie en eventuele beslagleggingen, ontruiming en openbare verkopen in eigen hand te houden. Op die manier kunnen veel kosten en tijd worden bespaard. Overigens blijft de ministerieplicht van de gerechtsdeurwaarder – in de nieuwe wet – beperkt tot het eigen arrondissement. Ook behoudt de gerechtsdeurwaarder zijn domeinmonopolie op het terrein van executie en conservatie en het uitbrengen van exploitatie.

PBO voor gerechtsdeurwaarders

De nieuwe wet voorziet ook in de invoering van een publiekrechtelijke beroepsorganisatie (PBO) voor gerechtsdeurwaarders. Deze taak is toebedeeld aan de opvolger van de Koninklijke Vereniging van Gerechtsdeurwaarders (KvG): de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). Deze zelfregulerende beroepsvereniging wordt onder meer belast met het opstellen van gedrags- en beroepsregels en het houden van toezicht op de naleving hiervan. De naleving van deze regels kan door middel van de in de wet geregelde onafhankelijke tuchtrechtspraak worden afgedwongen. De verordeningen van de publiekrechtelijke beroepsorganisatie worden door de Minister van Justitie getoetst aan de eisen van proportionaliteit, marktwerking en algemeen belang. Op deze wijze houdt de overheid een sterke vinger in de

Tarieven

Per 15 juli veranderden ook de tarieven die gerechtsdeurwaarders voor ambtshalve handelingen in rekening mogen brengen. Om een vrijere prijsvorming tot stand te brengen werden de – sinds 1992 geldende – en vaak ondoorzichtige ‘vaste’ tarieven losgelaten. Wel wordt via een AMvB voorzien in maximumtarieven voor ambtelijke kosten ten aanzien van de schuldenaar. Deze tarieven zijn gebaseerd op een kostprijberekening door KPMG, verhoogd met een bruto winststopslag van 7,9 procent.

Verder kunnen de gerechtsdeurwaarders met hun opdrachtgever onderhandelen over de in rekening te brengen tarieven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen schulde-

kosten noodzakelijk waren voor het uitoefenen van de ambtelijke handeling. BTW over ambtshandelingen en verschotten kan alleen ten laste van de schuldenaar worden gebracht wanneer de schuldeiser niet BTW-plichtig is.

De tarieven die doorberekend kunnen worden aan opdrachtgevers, worden daarentegen in overleg met de opdrachtgever bepaald. De door de overheid zo gewenste marktwerking schuilt dus eigenlijk alleen in de onderhandelingsvrijheid die de gerechtsdeurwaarder en opdrachtgever hebben. Verder moeten zowel de gerechtsdeurwaarder als de opdrachtgever bij het doorberekenen van de gemaakte kosten aan de schuldenaar zich houden aan de vastgestelde schuldenaars-tarieven.

Vaste tarieven zijn losgelaten en de tarieven die doorberekend kunnen worden aan opdrachtgevers worden in overleg met hen bepaald

Schuldenaars-tarieven uitgangspunt

Als deurwaarderskantoor hanteren wij de algemeen aanvaarde stelregel dat wij – ook tegenover de opdrachtgever – de schuldenaars-tarieven als uitgangspunt nemen voor alle ambtshalve uit te voeren handelingen. Wat hier buiten valt, of bijvoorbeeld extra attentie of spoed vraagt, wordt in overleg met de opdrachtgever aan hem doorberekend. Dit maakt het voor ons mogelijk ons werk goed te doen, pro-actief op te treden, met klanten mee te denken en als verlengstuk van de advocatuur te fungeren. Hiertoe zijn we uitstekend in staat, maar in de oude situatie, onder de oude tarieven, was het weinig aantrekkelijk.

pap en wordt voorzien in voldoende rechtsbescherming. Dit betekent ook dat alle gerechtsdeurwaarders van rechtswege lid zijn van de KBvG.

Ook aan de financiële en administratieve bedrijfsvoering van de gerechtsdeurwaarderskantoren worden stringente eisen gesteld. Zo geldt er een bewaarplicht van exploten van minimaal zeven jaar. Verder is de Minister van Justitie belast met het financiële toezicht. Deze taak wordt uitgeoefend door het Bureau Financieel Toezicht (BFT), dat onder meer toezicht houdt op de kwaliteit van de derdenrekening. Dit betekent dat een derdenrekening verplicht is, voldoende saldo moet kennen en dat de gerechtsdeurwaarder zich moet houden aan de afstortingsverplichting. Bedragen boven de 10.000 gulden moeten binnen vijf dagen worden afgestort en bedragen boven de 500 gulden binnen een maand. Bij overschrijding van deze termijn moet er rente worden betaald. Wel mogen kosten verrekend worden met de stortingen (saldering).

naars-tarieven, de ambtelijke kosten die volgens de AmvB doorberekend (mogen) worden aan debiteuren, en opdrachtgeverstareven. De schuldenaars-tarieven voor ambtshalve handelingen worden jaarlijks geïndexeerd. Van deze tarieven mag niet worden afgeweken en slechts in enkele, strikt omschreven gevallen mag een toeslag worden berekend aan de schuldenaar. Verschotten mogen alleen voor kostprijs aan de debiteur worden doorberekend – mits deze

Reacties

Interregnum Betekeningsverordening

In *Advocatenblad* 2001-14 van 24 augustus (p. 533-536) schreef Willem Heemskerk over het ‘Interregnum Betekeningsverordening’: dient sinds 31 mei jl. de Europese Betekeningsverordening te worden gevolgd of de nationale wetgeving van art. 4 sub 8° Rv? Hij achtte verdedigbaar dat bij betekening aan de laatstelijk gekozen woonplaats en niet-verschijnen van de buitenlandse wederpartij de rechter in het interregnum alsnog de gelegenheid dient te bieden tot zogenaamd herstel. Deze gedachte is Peter von Schmidt auf Altenstadt sympathiek, maar hij acht haar riskant. Von Schmidt reageerde ook nog op twee andere punten.

Wie deze reactie heeft gemist, omdat hij opgenomen was in het themanummer (de Ordespecial over Nieuw burgerlijk procesrecht) van 7 september 2001, wordt verwezen naar de desbetreffende pagina’s: Peter von Schmidt auf Altenstadt: ‘Interregnum: u nadert een gevaarlijke kruising!’, *Advocatenblad* 2001-15, p. 594v.

Schuldenaarstarieven

Onderscheid wordt gemaakt tussen drie groepen (ambtshalve) handelingen:

- de procesinleidende, ambtelijke tarieven, waaronder eventuele middelen tot bewaring van recht, zoals dagvaarding, conservatoire beslagen;
- de executoriale ambtelijke tarieven, waaronder betekening en executie;
- overige ambtelijke handelingen.

Voor de eerste twee zijn schuldenaarstarieven bepaald. De derde omvat onder meer constatering, huuropzeggingen, protesten van non-betaling van wissels en toezicht op openbare verkopen. Dit zijn over het algemeen kosten die zich niet lenen voor een proceskostenveroordeling en ook niet als executiekosten kunnen worden aangemerkt.

Schuldenaarstarieven conform Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders m.i.v. 15 juli 2001 in Nlg.

Ambtshandeling		Vergeefs	Gestaakt	Getuige	Uren (1)
Dagvaarding	140,53	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Betekening titel	135,24	43,29	67,62	n.v.t.	n.v.t.
Overbetekening diverse beslagen	118,97	43,29	59,49	n.v.t.	n.v.t.
Beslag roerende zaken	184,84	87,09	92,42	34,95	1 1/2
Beslag safeloket	248,20	n.v.t.	124,10	34,95	1 1/2
Gerechtelijke inbewaringgeving	380,88	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	3
Aanplakking	139,09	n.v.t.	69,55	n.v.t.	n.v.t.
Executoriale verkoop	486,56	n.v.t.	243,28	n.v.t.	3
Beslag op rechten	365,78	n.v.t.	182,89	34,95	1 1/2
Beslag op aandelen op naam	401,48	n.v.t.	200,74	n.v.t.	1 1/2
Beslag op periodieke betalingen	209,66	n.v.t.	104,83	n.v.t.	n.v.t.
Beslag op niet-periodieke betalingen	294,53	n.v.t.	147,27	n.v.t.	n.v.t.
Beslag onder schuldeiser zelf	245,22	n.v.t.	122,61	n.v.t.	n.v.t.
Executie tot afgifte roerende zaken	426,63	n.v.t.	213,32	122,32	3
Beslag tot afgifte roerende zaken	183,47	n.v.t.	91,74	34,95	1 1/2
Beslag onroerende zaken	253,93	n.v.t.	126,97	n.v.t.	n.v.t.
Aanzegging overname executie onroerende zaken	130,63	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontruiming onroerende zaken	363,50	n.v.t.	181,75	122,32	3
Beslag op schepen	559,74	n.v.t.	279,87	122,32	3
Beslag op luchtvaartuigen	559,74	n.v.t.	279,87	122,32	3
Gijzeling	422,50	170,28	211,25	122,32	3
Betekening verzoekschrift faillietverklaring	111,18	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Betekening akte van procureur tot procureur	100,42	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Diverse aanzeggingen bij exploit	111,18	43,29	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Beslag tot verhaal van alimentatie	179,01	n.v.t.	89,51	n.v.t.	n.v.t.
Verklaring opheffing beslag onroerende zaak	90,59	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Formaliteit scheepsbeslag	90,59	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Afwikkeling enkelvoudig derdenbeslag per maand	17,90	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Afwikkeling twee samenlopende beslagen per maand	28,50	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Per volgend beslag, per maand extra	10,61	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

(1) per vol kwartier fl. 34,31 voor de gerechtsdeurwaarder en fl. 20,32 voor de getuige na overschrijding

Vergeefs als de ambtshandeling niet uitgevoerd kon worden (alleen in deze gevallen tlv. Schuldenaar)

Gestaakt als de ambtshandeling niet wordt afgerond (alleen op grond van volledige betaling!)

(alleen in dit geval tlv. Schuldenaar)

Toeslag voor B.t.w. alleen als de schuldeiser deze NIET kan verrekenen!